

Agnieszka Kruk, Maria Kulisiewicz-Kubiela

Łajski, woj. warszawskie

Informator Archeologiczny : badania 13, 130-131

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Na stanowisku nr 2 - cmentarzysku kurhanowym badania prowadzono na kurhanach nr 2 i 7 oraz w części płaskiej cmentarzyska, gdzie odkryto piwieńców kamiennych. Wymienione kurhany reprezentowały typ kurhanu b nasypie ziemnym bez żadnych dodatkowych konstrukcji. W kurhanie nr 2 odkryto grób szkieletowy, niestety wyrabowany. W grobie zachowały się jedynie fragmenty kości czaszki i fragmenty szczątków organicznych. W kurhanie nr 7 odkryto grób popielnicowy. Popielnica dobrze zachowana reprezentowała typ naczynia silnie profilowanego, krawędź wychylona na zewnątrz. Szyjka naczynia oddzielona od brzuśca listwą plastyczną. Partie brzuśca między listwą a największą wydętością zdobione ornamentem szachownicowym z jednej strony, z drugiej ornamentem trójkątów wyznaczających linię łamaną. W popielnicy obok przepalonych kości znajdowały się: brązowa zapinka oczkowata oraz sprzączka do pasa. Niezwykle interesujące okazały się wyniki badań w płaskiej części cmentarzyska, gdzie odkryto pięć wieńcy kamiennych.

Najbardziej interesujący okazał się wieńiec kamienny nr 2 o średnicy 7 m. W odległości ok. 1 m od wieńca znajdował się pas czarno-szarej ziemi przemieszanej z drobnymi węgielkami drzewnymi, otaczający wieńiec na całym obwodzie z niewielką przerwą od strony południowej. W centrum wieńca znajdował się grób szkieletowy. Szczątki kostne uległy całkowitemu rozkładowi. Na wyposażenie grobu składało się: brązowa zapinka Alm. V, fr. drewnianej skrzyneczki z brązowymi okuciami, brązowa szpila w drewnianej pochewce. Omówiony powyżej grób szkieletowy niszczył wcześniejszy grób popielnicowy, o czym świadczą liczne fragmenty naczyń i przepalone kości ludzkie, znajdowane w wypełnisku jamy grobowej. Także groby szkieletowe stwierdzono w wieńcach nr 3 i 5. W obu wypadkach groby były wyrabowane, zachowały się jedynie nieliczne zabytki, jak fr. szpil czy sprzączka do pasa.

W wieńcu kamiennym nr 4 odkryto grób ciałopalny z zasypanym stosem i w tym wypadku jama grobowa naruszona była wkopem.

W wieńcu nr 6 zachowanym fragmentarycznie nie stwierdzono pochówku.

Na stanowisku nr 3 - osadzie kultury wielbarskiej badaniami objęto powierzchnię 200 m². W bieżącym roku przed rozpoczęciem prac eksploacyjnych wykonano pomiary elektrooporowe. Po usunięciu warstwy próchnicy odsłonięto jedenaście jam i pięć palenisk. W palenisku nr 1 wystąpiły fragmenty żużli żelaznych.

W jamach występowały liczne ułamki ceramiki oraz w kilku przypadkach przepalone kości zwierzęce.

Prace badawcze będą kontynuowane.

ŁAJSKI,
woj. warszawskie

P. P. Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Agnieszka Kruk z udziałem mgr Marii Kullisiewicz-Kubiela. Finansował Urząd Konserwatorski m. st. Warszawy. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich.

Badania koncentrowały się w części południowej i zachodniej cmentarzyska, gdzie uchwycona została granica występowania obiektów grobowych.

Odsłonięto obszar 1 023 m² odkrywając 71 obiektów: groby ciałopalne popielnicowe i jamowe /ogółem odkryto 211 obiektów/.

Przeważał materiał z fazy B₂ i C₁ okresu wpływów rzymskich. Natrafiono na 9 grobów z uzbrojeniem, wystąpiły groty oszczepu, groty strzał łuku, umba i imacze tarcz, ostrogi. Ponadto wystąpiły młodsze formy fibul oczkowatych i silnie profilowane zapinki trąbkowate, zapinki kolankowate, także zapinki z wysoką pochewką oraz tzw. zapinki z podwiniętą nóżką. Do najciekawszych zabytków zaliczyć należałoby 2 srebrne dwustożkowate paciorki oraz srebrną klamerkę esowatą z ob. 155, a także z ob. 161 również srebrne koraliki, które charakterystyczne są dla kultury wielbarskiej. Z innych zabytków wymienić należy okucia zamków szkatulek, sprężyny i klucze, sprzączki i końcówki od pasa, krzesiwa, noże nożyce, szpile, grzebienie, przęśliki.

Badania nie wniosły zmian co do chronologii cmentarzyska, którego początki wiązać należy z drugim dziesięcioleciem I w. n. e., natomiast koniec z połową III w. n. e.

Materiały zabytkowe znajdują się w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP. P. K. Z. O/Warszawa.

Badania zostały zakończone.

MASŁOMĘCZ, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 9

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Zakład Archeologii

Badania prowadził mgr Andrzej Kokowski.
Finansowała Rada Uczelniana SZSP UMCS w Lublinie. Drugi sezon badań. Osada kultury lipickiej /? /.

Badaniami objęto północną część osady, gdzie w trakcie badań powierzchniowych w 1978 roku zarejestrowano stosunkowo najwięcej ceramiki toczonej na kole oraz importy rzymskie.

Przebadano 87,5 m². Materiał zabytkowy występuje do głębokości 100 cm od powierzchni. Obserwacje stratygraficzne pokrywają się ze spostrzeżeniami z sezonu poprzedniego.

Odkryto: trzy półziemianki o charakterze mieszkalnym i konstrukcji